

	ENSENYAMENT DE DRET CURS ACADÈMIC 2003 – 2004		
	ASSIGNATURA: DRET CIVIL V		
	PROFESSOR/A: ANTONI VAQUER ALOY		
	CURS: 3r	CRÈDITS: 4,5	TIPUS: TRONCAL

1. OBJECTIUS

Conèixer els principis que informen el dret de successions català i les seves institucions bàsiques. Dominar la terminologia pròpia del dret de successions.

2. CONTINGUTS

Els principis successoris. Els títols successoris. L'herència i el procés de la seva adquisició. Testament i formes testamentàries. Invalidesa i ineficàcia del testament. Successió contractual. Llegítima. Successió intestada. Reserva.

3. PROGRAMA

EL FENOMEN SUCCESSORI

Lliçó 1. La successió mortis causa.

1. La configuració i la regulació de la successió: el Codi de Successions.
2. Els principis successoris catalans.
  - 2.1. La necessitat de la institució d'hereu.
  - 2.2. La universalitat de la institució.
  - 2.3. "Semel heres semper heres".
  - 2.4. "Nemo pro parte testatus pro parte intestatus decedere potest".

Lliçó 2. Els títols successoris.

1. El títol d'hereu.
2. El títol de legatari.
3. L'atribució del títol successori.
  - 3.1. Les teories objectiva i subjectiva. La posició del Codi de Successions
  - 3.2. Els casos dubtosos.
    - 3.2.1. L'hereu instituit en cosa certa.
    - 3.2.2. L'hereu instituit en usdefruit.
    - 3.2.3. El legatari de part alíquota

Lliçó 3. L'herència.

1. Concepte.
2. La composició de l'herència.
3. L'herència com a objecte de dret.
  - 3.1. L'alienació del dret de l'hereu.
  - 3.2. El tempteig i el retracte de cohereus.

L'ADQUISICIÓ DE L'HERÈNCIA

Lliçó 4. El procés d'adquisició de l'herència.

1. L'herència jacent.
2. La designació dels hereus.
3. L'obertura de la successió.
4. La vocació hereditària.
5. La delació.
  - 5.1. Pressupòsits subjectius de la delació: la incapacitat i la indignitat successòries.
  - 5.2. El ius transmissionis.
  - 5.3. La concurrència de vocacions. El dret d'acrèixer.
6. La representació successòria.
7. L'acceptació i la repudiació de l'herència, en general.
  - 7.1. La capacitat per a acceptar o repudiar.
  - 7.2. La interrogatio in iure.
8. L'acceptació de l'herència.
  - 8.1. Concepte, requisits i tipus.
  - 8.2. L'acceptació pura i simple.
    - 8.2.1. Els efectes de l'acceptació pura i simple
    - 8.2.2. La protecció de creditors i legataris: el benefici de separació de patrimonis.
  - 8.3. L'acceptació a benefici d'inventari.
9. La repudiació de l'herència.
  - 9.1. Forma i efectes.
  - 9.2. La repudiació en frau de creditors.
10. L'adquisició de la possessió hereditària.

Lliçó 5. La comunitat hereditària.

1. El naixement de la comunitat hereditària: els cohereus.
2. Els subjectes de la comunitat hereditària.
3. L'objecte de la comunitat hereditària. La situació dels crèdits i els deutes de l'herència.
4. La naturalesa jurídica de la comunitat hereditària.
5. L'administració del patrimoni hereditari en comunitat.

Lliçó 6. La partició de l'herència.

1. La legitimació per a demanar la partició. La indivisibilitat temporal de l'herència.
2. La naturalesa jurídica de la partició.
3. Els procediments particionals.
4. Les operacions particionals.
5. L'eficàcia de la partició. L'obligació de sanejament.
6. La invalidesa i la rescissió de la partició.

Lliçó 7. La col·lació

1. El fonament de la col·lació.
2. Els pressupòsits subjectius de la col·lació.
3. Les atribucions col·lacionables.
4. La dispensa de la col·lació.
5. La pràctica de la col·lació.

Lliçó 8. La defensa del dret de l'hereu.

1. L'acció de petició d'herència: concepte i naturalesa jurídica.
2. La legitimació activa: l'hereu real.
3. La legitimació passiva: l'hereu aparent.
4. Els efectes de l'exercici de l'acció.
5. L'extinció de l'acció.

LA SUCCESSION TESTAMENTÀRIA

Lliçó 9. Els negocis mortis causa.

1. El testament.
  - 1.1. Concepte i característiques.
  - 1.2. El testament com a negoci formal: les formalitats del testament.
  - 1.3. La capacitat per testar.
  - 1.4. El contingut del testament.
2. Les diferents "formes" testamentàries.
  - 2.1. Els testaments notariaus
    - 2.1.1. El testament obert.
    - 2.1.2. El testament notarial tancat.
  - 2.2. El testament hològraf.
  - 2.3. El testament davant de rector.
3. El codicil.
4. La memòria testamentària.
5. La interpretació dels negocis mortis causa.

Lliçó 10. La ineficàcia del testament.

1. Concepte i classes.
2. La nul·litat del testament.
  - 2.1. La nul·litat del testament.
    - 2.1.1. Causes
    - 2.1.2. L'acció de nul·litat testamentària.
    - 2.1.3. Els efectes de la nul·litat.
    - 2.1.4. La clàusula codicil·lar.
  - 2.2. La nul·litat del codicil i la memòria testamentària.
3. La revocació del testament.
4. La caducitat del testament.

Lliçó 11. La designació de l'hereu testamentari.

1. La institució d'hereu sota condició.
2. La institució d'hereu a termini.
3. Les disposicions fiduciàries.
  - 3.1. La institució d'hereu per fiduciari.
  - 3.2. L'herència de confiança.
4. La substitució vulgar.
5. Les substitucions pupil·lar i exemplar.
6. Els fidei comisos.
  - 6.1. La substitució fidei comissària.
  - 6.2. El fidei comís de residu.
  - 6.3. La substitució fidei comissària de residu.

Lliçó 12. Els llegats.

1. La configuració del llegat.
  - 1.1. El llegat com a disposició testamentària.
  - 1.2. El llegat com a gravamen.
  - 1.3. El llegat com a títol adquisitiu.
2. Les garanties del llegat.
3. Les classes de llegat.
4. La reducció dels llegats i la quarta falcídia.
5. La revocació i la ineficàcia del llegat.

Lliçó 13. La marmessoria.

1. L'execució del testament.
2. Les classes de marmessors.
3. L'exercici del càrrec.
4. L'extinció de la marmessoria.

LA SUCCESSION CONTRACTUAL

Lliçó 14. Els heretaments.

1. La institució contractual d'hereu.
2. El títol d'«heretat».
3. Les classes d'heretament.
  - 3.1. Heretaments a favor dels contraents.
  - 3.2. Heretaments a favor dels fills dels contraents.
  - 3.3. Heretaments mutuels.

LES ATRIBUCIONS SUCCESSÒRIES ORDENADES PER LA LLEI

Lliçó 15. La llegítima.

1. La llegítima: configuració jurídica.
2. La categoria dels legitimaris.
  - 2.1. Els legitimaris.
  - 2.2. Les causes d'incapacitat. El desheretament just.
3. L'atribució de la llegítima.
4. La quantia de la llegítima i la determinació de la llegítima individual.
5. El pagament de la llegítima.
6. La protecció del títol de legitimari i del contingut econòmic de la llegítima.
  - 6.1. La protecció del títol de legitimari.
    - 6.1.1. La preterició.
    - 6.1.2. El desheretament injust.
    - 6.1.3. Els gravàmens de la llegítima.
  - 6.2. La protecció del contingut econòmic de la llegítima.
    - 6.2.1. L'acció de suplement de llegítima.
    - 6.2.2. La inoficiositat.
7. L'extinció de la llegítima. Especial consideració de la renúncia a la llegítima.

Lliçó 16. La successió intestada.

1. L'obertura de la successió intestada.
2. El parentiu i el dret de representació.
3. Els ordres de succeir.
4. L'usdefruit vidual abintestat.
5. La successió de l'impúber.

Lliçó 17. La reserva.

1. Les reserves hereditàries en el Dret civil de Catalunya.
2. La reserva del cònjuge supervivent.
  - 2.1. El supòsit de fet origen de la reserva.
  - 2.2. Els beneficiaris de la reserva.
  - 2.3. Els béns reservables.
  - 2.4. Els efectes de la reserva.
  - 2.5. L'adquisició dels béns reservats pels reservataris.

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

Es trobaran a <http://www.udl.es/usuarios/x4087995/succ2001.htm>

5. BIBLIOGRAFIA

- Ferran Badosa Coll (coord.), Compendi de dret civil català (Madrid-Barcelona, 1999).
- Lluís Puig Ferriol - Encarna Roca Trias, Institucions del dret civil de Catalunya, vol. III, València, 5a Ed., 1998.
- Lluís Jou (Coord.), Comentarios al Código de Sucesiones de Cataluña, Barcelona, 1994.

6. AVALUACIÓ

Examen escrit amb cas pràctic.